# പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (ഉത്തരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 022





മഹാദേവ ഉവാച-.

ഗാംഗം വക്ഷ്യാമി മാഹാത്മ്യം യഥോക്തം മുനിസത്തമ .

യസ്യ ശ്രവണമാത്രേണ അഘം നശ്യതി തത്ക്ഷണാത് 1.

ഗംഗാഗംഗേതി യോബ്രൂയാദ്യോജനാനാം ശതൈരപി .

മുച്യതേ സർവപാപേഭ്യോ വിഷ്ണുലോകം സ ഗച്ഛതി 2.

ചരണാബ്ജസമുദ്ഭൂതാ ഗംഗാ നാമേതി വിശ്രുതാ .

പാപാനാം സ്ഥൂലരാശീനാം നാശിനീ ചേതി നാരദ 3.

നർമദാ സരയൂശ്ചൈവ തഥാ വേത്രവതീ നദീ .

താപീ പയോഷ്ണീ ചംദ്രാ ച വിപാശാ കർമനാശിനീമ് 4.

പുഷ്യാ പൂർണാ തഥാ ദീപാ വിദീപാ സൂര്യതേജസാ .

സഹസ്രവൃഷദാനാത്തു യത്ഫലം ലഭതേ ധ്രുവമ് 5.

തത്ഫലം സമവാപ്നോതി ഗംഗാദർശനതഃ ക്ഷണാത് .

ഇയം ഗംഗാ മഹാപുണ്യാ ബ്രഹ്മഘ്നാനാം വിശേഷതഃ 6.

തേഷാം നിരയയുക്താനാം ഗംഗാ പാപപ്രഹാരിണീ .

ചംദ്ര സൂര്യോപരാഗേ ച യത്ഫലം വിദ്യതേഽനഘ 7.

തത്ഫലം സമവാപ്നോതി ഗംഗാദർശനമാത്രതഃ .

യഥാ സൂര്യോദയേ താത തമോ ഗച്ഛതി ദൂരതഃ 8.

തഥാ ഗംഗാപ്രഭാവേന വിലയം യാതി പാതകമ് .

മാന്യേയം സർവദാ ലോകേ പവിത്രാ പാപനാശിനീ 9.

കല്യാണരൂപാ സതതം വിഷ്ണുനാ നിർമിതാ പുരാ .

ദിവ്യരൂപാ തു ജനനീ ദീനാനാം പാവനീ സ്മൃതാ 10.

ദേവാനാം ച യഥാ വിഷ്ണുസ്തഥാ ഗംഗോത്തമാ നദീ .

യേ കുർവംതി നരാഃ സ്നാനം മാഘമാസേ നിരംതരമ് 11.

ന തേഷാം വിദ്യതേ ദുഃഖം കല്പാനാം ച ശതത്രയമ് .

യത്ര ഗംഗാ ച യമുനാ യത്ര ചൈവ സരസ്വതീ .

തത്ര സ്നാത്വാ ച പീത്വാ ച മുക്തിഭാഗീ ന സംശയഃ 12.

മഹാദേവ ഉവാച-.

ത്വദ്വാർതാം പ്രിയതോ ബ്രവീമി യദഹം സാ സ്തുസ്തുതിസ്തേ പ്രഭോ യദ്ഭുംജേ തവ തന്നിവേദനമഥോ യദ്യാമി സാ പ്രേഷ്യതാ .

യച്ഛ്രാംതഃ സ്വപിമി ത്വദംഘ്രിയുഗലേ ദംഡപ്രണാമോഽസ്തു നഃ.

സ്വാമിന്യച്ച കരോമി തേന സ ഭവാന്വിശ്വേശ്വരഃ പ്രീയതാമ് 13.

ദൃഷ്ടേന വംദിതേനാപി സ്പൃഷ്ടേന ച ധൃതേന കേ ..

നരാ യേന വിമുച്യംതേ തദേതദ് യാമുനം ജലമ്.. 14..

താവദ് ഭ്രമംതി ഭുവനേ മനുജാ ഭവോത്ഥ ദാരിദ്ര്യ രോഗ മരണ വ്യസനാഭിഭൂതാഃ ..

യാവജ്ജലം തവ മഹാനദി നീലനീലം പശ്യംതി നോ ദധതി മൂർധസു സൂര്യപുത്രി ..15..

യത്സംസ്മൃതിഃ സപദി കൃംതതി ദുഷ്കൃതൗഘം പാപാവലീം ജയതി യോജന ലക്ഷതോഽപി ..

യന്നാമ നാമ ജഗദുച്ചരിതം പുനാതി ദിഷ്ട്യാ ഹി സാ പഥിദൃശോ ഭവിതാദ്യ ഗംഗാ ..16..

ആലോകോത്കംഠിതേന പ്രമുദിത മനസാ വർത്മ യസ്യാഃ പ്രയാതം സദ്യസ്മിൻകൃത്യമേതാമഥ പ്രഥമ കൃതീ ജജ്ഞിവാൻസ്വർഗസിംധുമ് ..

സ്നാനം സംധ്യാ നിവാപഃ സുര യജനമപി ശ്രാദ്ധ വിപ്രാശനാദ്യം സർവം സംപൂർണമേതത്ഭവതി ഭഗവതഃ പ്രീതിദം നാതിചിത്രമ് ..17..

ദേവീഭൂത പരം ബ്രഹ്മ പരമാനംദദായിനീ ..

അർഘം ഗൃഹാണ മേ ഗംഗേ പാപം ഹര നമോസ്തുതേ ..18..

സാക്ഷാദ്ധർമ ദ്രവൗഘം മുരരിപു ചരണാംഭോജ പീയൂഷസാരം..

ദുഃഖസ്യാബ്ധേസ്തരിത്രം സുരമനുജനുതം സ്വർഗസോപാന മാർഗമ്. .

സർവാംഹോഹാരി വാരി പ്രവര ഗുണഗണംഭാസി യാ സംവഹംതീ..

തസ്യൈ ഭാഗീരഥി ശ്രീമതി മുദിതമനാ ദേവി കുർവേ നമസ്തേ ..19..

സ്വഃസിംധോ ദുരിതാബ്ധിമഗ്ന ജനതാ സംതാരണി പ്രോല്ലസത്കല്ലോലാ. .

മലകാംതിനാശിതതമസ്തോമേ ജഗത്പാവനി ..

ഗംഗേ ദേവി പുനീഹി ദുഷ്കൃതഭയക്രാംതം കൃപാഭാജനം മാതർമാം ശരണാഗതം ശരണദേ രക്ഷാഥഭോഭീഷിതമ് ..20..

ഹം ഹോ മാനസ കംപസേ കിമു സഖേ ത്രസ്തോഭയാന്നാരകാത്കിം തേ.

ഭീതിരിതി ശ്രുതിർദുരിതകൃത്സംജായതേ നാരകീ ..

മാഭൈഷീഃ ശൃണു മേ ഗതിം യദി മയാ പാപാചല.

സ്പർദ്ധിനീ പ്രാപ്താ തേ നിരയം കഥഃ കിമപരം കിം മേ ന ധർമം ധനമ് ..21..

സർവേശാദി പ്രശംസാ മുദമനുഭവനം മജ്ജനം യത്ര ചോക്തം സ്വർനാര്യോവീക്ഷ്യഹൃഷ്ടാ.

വിബുധ സുരപതിഃ പ്രാപ്തിസംഭാവനേന ..

നീരേ ശ്രീജഹ്നു കന്യേയമ് അനിയമരതാഃ സ്നാംതി യേ താവകീനേ..

ദേവത്വം തേ ലഭംതേ സ്ഫുടമ് അശുഭകൃതോപ്യത്ര വേദാഃ പ്രമാണമ് ..22..

ബുദ്ധേ സദ്ബുദ്ധിരേവം ഭവതു തവ സഖേ മാനസ സ്വസ്തിതേ ഽസ്തു..

ആസ്താം പാദൗ പദസ്ഥൗ സതതമിഹ യുവാം സാധു ദൃഷ്ടീ ച ദൃഷ്ടീ ..

വാണി പ്രാണപ്രിയേധി പ്രകട ഗുണ വപുഃ പ്രാപ്നുഹി പ്രാണി പുഷ്ടിം യസ്മാത്സർവൈർഭവദ്ഭിഃ..

സുഖമതുലമഹം പ്രാപ്നുവം തീർഥപുണ്യമ് ..23..

ശ്രീജാഹ്നവീ രവിസുതാ പരമേഷ്ഠിപുത്രീ സിംധുത്രയാഭരണതീർഥവര പ്രയാഗ. .
സർവേശ മാമനുഗൃഹാണ നയസ്വ ചോർധ്വമംതസ്തമോ ദശവിധം ദലയ സ്വധാമ്നാ ..24..
വാഗീശ വിഷ്ണ്വീശ പുരംദരാദ്യാഃ പാപപ്രണാശായ വിദാംവിദോഽപി. .
ഭജംതി യത്തീരമനീലനീലം സതീർഥരാജോ ജയതി പ്രയാഗഃ ..25..
കലിംദജാ സംഗമ വാപ്യയത്ര പ്രത്യഗ്ഗതാ സ്വർഗധുനീധുനോതി. .
അധ്യാത്മ താപത്രിതയം ജനസ്യ സ തീർഥരാജോ ജയതി പ്രയാഗഃ ..26..
ശ്യാമോ വടഃ ശ്യാമഗുണോവൃണോതി സ്വച്ഛായയാ ശ്യാമല യാജനാനാമ്. .
ശ്യാമശ്രമം കൃംതതി യത്രദൃഷ്ടഃ സ തീർഥരാജോ ജയതി പ്രയാഗഃ ..27..
ബ്രഹ്മാദയോപ്യാത്മകൃതിം വിഹായ ഭജംതി പുണ്യാത്മക ഭാഗധേയമ് ..
യത്രോജ്ഝിതാദംഡധരഃ സ്വദംഡം സ തീർഥരാജോ ജയതി പ്രയാഗഃ ..28..
യത്സേവയാ ദേവ നൃദേവതാദി ദേവർഷയഃ പ്രത്യഹമാമനംതി. .
സ്വർഗം ച സർവോത്തമ ഭൂമിരാജ്യം സ തീർഥരാജോ ജയതി പ്രയാഗഃ ..29..
ഏനാംസി ഹംതീതി പ്രസിദ്ധവാർതാ നാമ പ്രതാപേന ദൃശോ ഭവംതി. .
യസ്യ ത്രിലോകീം പ്രതതാപ ഗോഭിഃ സ തീർഥരാജോ ജയതി പ്രയാഗഃ ..30..
ധത്തേ ഽഭിതശ്ചാമര ചാരുകാംതിം സിതാസിതേ യത്രസരിദ്വരേണ്യേ ..
ആദ്യോ വടശ്ഛത്രമിവാതിഭാതി സ തീർഥരാജോ ജയതി പ്രയാഗഃ ..31..
ബ്രാഹ്മീനപുത്രീ ത്രിപഥാസ്ത്രിവേണീ സമാഗമേ സാക്ഷതയാഗമാത്രാത് ..
യത്രാപ്നുതാൻബ്രഹ്മപദം നയംതി സ തീർഥരാജോ ജയതി പ്രയാഗഃ.. 32..
കേഷാംചിജ്ജന്മകോടിർവ്രജതി സുവചസാം യാമിയാമീതി യസ്മിൻകേഷാം..
ചിത്പ്രേപ്സതാം യം നിയതമതിയതേദ് വർഷവൃംദം വരിഷ്ഠമ്. .
യത്പ്രാപ്തം ഭാഗ്യലക്ഷൈർഭവതി ഭവതി നോ വാസ വാചാമവാച്യോ. .
ദിഷ്ട്യാ വേണീ വിശിഷ്ടോ ഭവതി ദൃഗതിഥിഃ കം പ്രയാഗ പ്രയാഗഃ ..33..
ലോകാനാമക്ഷമാണാം മഖകൃതിഷു കലൗ സ്വർഗകാമൈർജയ സ്തുത്യാദി സ്തോത്രൈർവചോഭിഃ..
കഥമമരപദ പ്രാപ്തി ചിംതാതുരാണാമ് ..

അഗ്നിഷ്ടോമാശ്വമേധ പ്രമുഖ മഖഫലം സമ്യഗാലോച്യസാംഗം..
ബ്രഹ്മാദ്യൈസ്തീർഥരാജോ ֆഭിമതദ ഉപദിഷ്ടോ ֆയമേവ പ്രയാഗഃ ..34..
മയാ പ്രമാദാതുരതാദി ദോഷതഃ സംധ്യാ വിധിർനോ സമുപാസിതോֆഭൂത്. .
ചേദത്ര സംധ്യാം ചരതേ പ്രസാദതഃ സംധ്യാസ്തു പൂർണാ ֆഖിലജന്മനോֆപി മേ ..35..
അന്യത്രാപി പ്രഗർജന്മഹിമനി തപസി പ്രേമഭിർവിപ്രകൃഷ്ടൈർധ്യാതഃ..
സംകീർതിതോ യോֆഭിമത പദ വിധാതാനിശം നിർവ്യപേക്ഷംമ് ..
ശ്രീമത്പാംശും ത്രിവേണീപരിവൃഢമ് അതുലം തീർഥരാജം പ്രയാഗം ഗോലംകാരപ്രകാശം സ്വയമമരവരം ചേതനം തം നമാമി ..36..
അസ്മാഭിഃ സുതപോവ്രതപ്ത കിമഹോ ഏജ്യംത കിംവാധ്വരാഃ.
പാത്രേ ദാനമദായി കിം ബഹുവിധം കിം വാ സുരാശ്ചാർചിതാഃ .
കിം സത്തീർഥമസേവി കിം ദ്വിജകുലം പൂജാദിഭിഃ സത്കൃതം യേന പ്രാപി സദാ.
ശിവസ്യ ശിവദാ സാ രാജധാനീ സ്വയമ് 37.
ഭാഗ്യൈർമേֆധിഗതാ ഹ്യനേകജനുഷാം സർവാഘവിധ്വംസിനീ.
സർവാശ്ചര്യമയീ ശിവപുരീ സംസാരസിംധോസ്തരീ .
ലബ്ധം സജ്ജനുഷഃ ഫലം കുലമലം ചക്രേ പവിത്രീകൃതഃ.
സ്വാത്മാ ചാപ്യഖിലം കൃതം കിമപരം സർവോപരിഷ്ടാത്സ്ഥിതമ് 38.
ജീവന്നരഃ പശ്യതി ഭദ്ര ലക്ഷമേവം വദംതീതി മൃഷാ ന യസ്മാത് .
തസ്മാന്മയാ വൈ വപുഷേ ദൃശേ ന പ്രാപ്താപി കാശീ ക്ഷണഭംഗുരേണ 39.
കാശ്യാം വിധാതുമമരൈരപി ദിവ്യഭൂമൗ സത്തീർഥ ലിംഗഗണനാർചനതാ ന ശക്യാ .
യാനീഹ ഗുപ്ത വിവൃതാനി പുരാതനാനി സിദ്ധാനി യോജിതകരഃ പ്രണമാമി തേഭ്യഃ 40.
കിം ഭീത്യാ ദുരിതവ്രജാത്കിമു മുദാ പുണ്യൈരഗണ്യൈഃ കൃതൈഃ.
കിം വിദ്യാഭ്യസനാന്മദേന ജഡതാദോഷാദ്വിഷാദേന കിമ് .
കിം ഗർവേണ ധനോദയാദധനതാതാപേന കിം ഭോജനാഃ .
സ്നാത്വാ ശ്രീമണികർണികാപയസി ചേദ്വിശ്വേശ്വരോ ദൃശ്യതേ 41.

അല്പസ്ഫീതി നിരാമയാപി തനുതാ പ്രവ്യക്തശക്ത്യാത്മതാ പ്രോത്സാഹാഢ്യ ബലേന കേവലമനോരാഗദ്വിതീയേന യത് .
അപ്രാപ്യാപി മനോരഥൈരവിഷയാസ്വപ്നപ്രവൃത്തേരപി പ്രാപ്താ സാ.
പി ഗദാധരസ്യ നഗരീ സദ്യോപവർഗപ്രദാ 42.
മന്യേനാത്മകൃതിർനപൂർവപുരുഷപ്രാപ്തേർബലം ചാത്ര യന്നാപീദം സ്വജന.
പ്രമാണമചലം കിംസ്വാപതാപാദികമ്.
യാദുഷ്പ്രാപ ഗയാപ്രയാഗയമുനാ കാശീസുപർവാഗമാത്പ്രാപ്തിസ്തത്ര.
മഹാഫലോ വിജയതേ ശ്രീശാരദാനുഗ്രഹഃ 43.
യഃ ശ്രാദ്ധസമയേ ദൂരാത്സ്മൃതോഽപി പിതൃമുക്തിദഃ .
തം ഗയായാം സ്ഥിതം സാക്ഷാന്നമാമി ശ്രീഗദാധരമ് 44.
പംഥാനം സമതീത്യ ദുസ്തരമിമം ദൂരാദവീയസ്തരം ക്ഷുദ്ര വ്യാഘ്രതരക്ഷുകംടകഫണിപ്രത്യാർഥിഭിഃ സംകുലമ് .
ആഗത്യ പ്രഥമവ്യയം കൃപണവാഗ്യാചേജ്ജനഃ .
കർപരീശ്രീമദ്വാരിഗദാധര പ്രതിദിനം ത്വാം ദ്രഷ്ടുമുത്കംഠതേ 45.
സർവാത്മന്നിജദർശനേന ച ഗയാശ്രാദ്ധേന വൈ ദേവതാഃ പ്രീണന്വിശ്വമനീഹവത്കഥമിഹൗദാസീന്യമാലംബസേ .
കിം തേ സർവദനിർദയത്വമധുനാ കിം വാ പ്രഭുത്വം കലേഃ കിം വാ സത്വനിരീക്ഷണം നൃഷു ചിരം കിം വാസ്യ സേവാരുചിഃ 46.
ഗദാധര മയാ ശ്രാദ്ധം സംചീർണം ത്വത്പ്രസാദതഃ .
അനുജാനീഹി മാം ദേവ ഗമനായ ഗൃഹം പ്രതി 47.
ചതുർണാം ദേവതാനാം ച സ്തോത്രം സ്വർഗാർഥദായകമ് .
ശ്രാദ്ധകാലേ പഠേന്നിത്യം സ്നാനകാലേ തു യഃ പഠേത് 48.
സർവതീർഥസമം സ്നാനം ശ്രവണാത്പഠനാജ്ജപാത് .
പ്രയാഗസ്യ ച ഗംഗായാ യമുനായാഃ സ്തുതേർദ്വിജ .
ശ്രവണേന വിനശ്യംതി ദോഷാശ്ചൈവ തു കർമജാഃ 49.
ഇതി ശ്രീപാദ്മേ മഹാപുരാണേ പംചപംചാശതസഹസ്രസംഹിതായാം

ഉത്തരഖണ്ഡേ ഉമാപതിനാരദസംവാദേ

ഗംഗാപ്രയാഗയമുനാസ്തുതിർനാമദ്വാവിംശോऽധ്യായഃ 22.

---